

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-05-20

Vår referens

Mattias Gustafsson

HR-specialist

mattias.gustafsson2@malmo.se

Remiss Utbildningsdepartementet - Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)

STK-2025-497

Sammanfattning

Malmö stad har av Utbildningsdepartementet givits möjlighet att yttra sig angående betänkandet av utredningen Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkens attraktivitet (SOU 2025:26). Synpunkter har inhämtats från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, grundskolenämnden, förskolenämnden och kulturnämnden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Utbildningsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss Utbildningsdepartementet - Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)
- Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250526 Remiss Utbildningsdepartementet - Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)
- Grundskolenämnden beslut 250422 § 64 muntlig Reservation (L), (S) och (MP) och Särskilt yttrande (M) och (SD)
- Remissvar grundskolenämnden

- Förskolenämnden beslut 250423 § 52 Särskilt yttrande (SD)
- Remissvar förskolenämnden
- Remissvar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 250425 § 61 Reservation (V) och (L) och muntlig Reservation (M) och (SD)
- Kulturnämnden beslut 250423 § 55
- Remissvar kulturnämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-06-02

Kommunstyrelsen 2025-06-04

Beslutet skickas till

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Grundskolenämnden
Förskolenämnden
Kulturnämnden
Stadskontoret, HR-avdelningen
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad har av Utbildningsdepartementet givits möjlighet att yttra sig angående betänkandet av utredningen Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och lärarkens attraktivitet (SOU 2025:26). Under beredningen till ärendet har synpunkter inhämtats genom en internremiss till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, grundskolenämnden, förskolenämnden och kulturnämnden. I ärendet har nämndernas synpunkter sammanställts i ett förslag till yttrande från Malmö stad till Utbildningsdepartementet.

Utredningens uppdrag

Utredningen fick i kommittédirektiv *En minskad administrativ börda för förskollärare och lärare*, i uppdrag att göra en översyn av förskollärares och lärares administrativa uppgifter och lämna förslag för att minska den administrativa bördan. Syftet enligt direktivet är att frigöra tid som förskollärare och lärare kan lägga på att planera och bedriva undervisning. Utredaren har haft i uppdrag att:

- med utgångspunkt i tidigare genomförda utredningar, studier och granskningar identifiera vilken typ av administrativa och andra uppgifter förskollärare och

lärare i skolväsendet utför som innebär att tid tas från undervisningen och uppgifter som tillhör undervisningen,

- identifiera om dessa administrativa och andra uppgifter skapas på statlig, huvudmanna- eller skolenhetsnivå,
- analysera vilken betydelse dessa uppgifter har för verksamheten, förskollärare, lärare, barn och elever,
- bedöma vilka av förskollärares och lärares uppgifter som bör prioriteras bort,
- bedöma vilka uppgifter som övrig personal som är anställd i verksamheten kan utföra,
- föreslå åtgärder för att minska förskollärares och lärares administrativa uppgifter och andra uppgifter så att de ges mer tid till undervisningen och uppgifter som hör till undervisningen, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Detta inledande direktiv beslutades av regeringen den 1 juni 2023. Den 27 juni 2024 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv. Enligt tilläggsdirektivet ska utredaren:

- analysera och föreslå hur undervisningstiden för lärare i skolan och förskollärare och lärare i förskoleklassen kan regleras samt överväga och vid behov föreslå motsvarande reglering för förskol-lärare i förskolan och lärare i fritidshemmet,
- analysera och föreslå hur förskollärares och lärares tid för planering och uppföljning kan regleras,
- analysera hur olika sätt att reglera tiden för undervisning skulle påverka bland annat tillgången till behöriga förskollärare och lärare på kort och lång sikt och vid behov lämna förslag på övergångsbestämmelser för att undvika oönskade effekter,
- överväga och vid behov lämna alternativa förslag som innebär att förskollärare och lärare får rimlig tid för att planera, genomföra och följa upp undervisning samt redovisa för- och nackdelar med dessa alternativ, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utredningen i korthet

Det finns i dag ingen reglering av hur mycket tid förskollärare och lärare ska lägga på undervisningen. Detta skiljer Sverige från många andra länder där framför allt undervisningstid för lärare är bestämd, antingen i lagstiftning eller i avtal. Den tid som

lärare ägnar åt undervisning hör tätt samman med den undervisningstid som eleverna har rätt till. Elevernans undervisningstid är till skillnad från lärarnas på olika sätt reglerad i till exempel timplaner och bestämmelser om garanterad undervisningstid.

Fram till mitten av 1990-talet reglerades lärares arbetstid utifrån en så kallad undervisningsskyldighet (USK). Sedan denna avskaffades för nästan 30 år sedan har olika riktmärken fortsatt använts. Samtidigt upplever lärare att undervisningstiden ökat över tid.

Läraryrket har successivt blivit alltmer komplext och krävande. Över tid har en ökning av antalet arbetsuppgifter skett. Konsekvensen blir att tiden för planering och uppföljning trängs undan av andra arbetsuppgifter.

Utredare har i betänkandet lagt fram ett omfattande förslagspaket som syftar till att förbättra förutsättningarna för god undervisning och öka läraryrkets attraktivitet. Utgångspunkten är att lärarnas tid i alltför hög grad upptas av arbetsuppgifter som ligger utanför kärnuppgiften, vilket påverkar både undervisningens kvalitet och yrkets långsiktiga hållbarhet negativt.

Utredningen konstaterar att lärares arbetsbelastning har ökat under de senaste decennierna, bland annat till följd av ökade dokumentationskrav, administrativa uppgifter samt otydliga ansvarsförhållanden på olika nivåer. För att vända denna utveckling föreslås en rad åtgärder som sammantaget syftar till att renodla läraruppgiften, tydliggöra huvudmannens ansvar och skapa en mer ändamålsenlig resursanvändning i skolan.

Utredningen gör en bedömning om att stödet runt lärarna ska stärkas och att annan personal ska ta över uppgifter som lärarna utför idag, här nämns både administrativa och praktiska uppgifter.

Utredaren lämnar förslag inom tre huvudområden;

- förslag om minskande krav på den undervisningsnära dokumentationen,
- förslag om lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling,
- förslag om ramar för undervisningstiden.

Minskande krav på den undervisningsnära dokumentationen (kap 6)

Förskollärare och lärare verkar i dag lägga mer tid på administration och informationsöverföring än tidigare och därför mindre tid på undervisningsuppgiften är oroväckande enligt utredaren. Utredaren konstaterar att eftersom arbetsuppgifterna i så

hög grad hör till förskollärarnas och lärarnas yrkesutövning är det ibland svårt att särskilja nödvändig dokumentation från mindre nödvändig.

I denna del av utredningen redovisas för problembilden gällande det utredaren valt att kalla undervisningsnära dokumentation, det vill säga dokumentation som görs inom ramen för undervisningsuppdraget. Därefter beskrivs nuvarande rättslig reglering. Avslutningsvis redovisar utredaren förslag som syftar till att begränsa kraven på att ge information om barns och elevers utveckling, minska antalet utvecklingssamtal och förtydliga syftet med de individuella utvecklingsplanerna. Det redovisas också en bedömning om att regleringen av stöd i form av ”extra anpassningar” bör tas bort. Utöver det lämnar utredaren även ett förslag om att användningen av digitala system och verktyg i skolväsendet bör utredas i särskild ordning och en bedömning om att skolmyndigheterna bör sträva efter att inte skapa administration och överdokumentation genom sin information om och stöd för det systematiska kvalitetsarbetet.

Lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling (kap 7)

Bestämmelserna om kränkande behandling har uppmärksammats bidra till särskilt mycket administration för bland annat förskollärare och lärare. Detta kapitel handlar om hur utformningen av bestämmelserna om åtgärder mot kränkande behandling bidrar till administration och dokumentation.

Utredningen föreslår att 6 kap. 10 § skollagen ska ändras. Personalens anmälningsskyldighet ändras till en informationsskyldighet. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling ska informera rektorn om detta. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig utsatt för kränkande behandling av någon i personalen ska också informera rektorn om detta.

Lärare och förskollärare ska inte särskilt pekas ut som ansvariga för att informera rektorn. Rektorns anmälningsskyldighet och huvudmannens utrednings- och åtgärdsskyldighet ska gälla samma uppgifter som omfattas av personalens informationsskyldighet.

Personalens och rektorns skyldighet att anmäla trakasserier och sexuella trakasserier föreslås flyttas från skollagen till diskrimineringslagen, men ändras inte i sak.

Utredaren föreslår att personalens ansvar för att aktivt motverka kränkande behandling inom utbildningen enligt 1 kap. 5 § skollagen flyttas till en ny bestämmelse i 6 kap. skollagen. Bestämmelsen formuleras om i syfte att förtydliga att ansvaret innefattar att uppmärksamma och agera för att hantera alla former av kränkande behandling. Utöver skolväsendet gäller den nya bestämmelsen även i annan verksamhet enligt skollagen.

Ramar för undervisningsuppdraget (kap 8)

Rektorer planerar för förskollärares och lärares tid, för undervisning och för andra arbetsuppgifter. Arbetet kan vara ett komplicerat pussel och ta mycket tid i anspråk. Den reglering av undervisningsuppdraget som föreslås innebär att rektorer behöver planera omfattningen av lärares undervisningstid och omfattning av tid för planering och uppföljning av undervisningen. Utredningen föreslår även att det i samtliga läroplaner ska stå att rektorn ansvarar för att se till så att förskollärare och lärare ges förutsättningar att planera, genomföra och följa upp sin undervisning. Utöver det föreslås det att lärares och förskollärares hela undervisningsuppdrag ska definieras i skollagen.

I undervisningsuppdraget ingår undervisning samt planering och uppföljning av undervisningen. Tiden för undervisning respektive planering och uppföljning föreslås förordnas enligt nedan.

Förslaget innebär att rektor, vid beslut om undervisningstid samt tid för lärares planering och uppföljning, ska ta hänsyn ett antal faktorer. Detta riskerar att minska rektors handlingsutrymme vad gäller fördelning av undervisningstimmar och inskränker därmed möjligheten att använda lärarnas tid till andra uppgifter än undervisning.

Vid heltidstjänstgöring ska en lärares planerade **undervisningstid** under ett läsår som **högst** vara inom intervallet

550–650 timmar för lärare i förskoleklass, årskurserna 1–6 i grundskolan, anpassade grundskolan och sameskolan, samt årskurserna 1–7 i specialskolan,

500–600 timmar för lärare i årskurserna 7–9 i grundskolan och anpassade grundskolan samt årskurserna 8–10 i specialskolan,

450–550 timmar för lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan, förutom för lärare som undervisar i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil, samt

450–650 timmar för lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som undervisar i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil.

Förslag om reglering av tid för planering och uppföljning av undervisning

För planering och uppföljning av undervisningen ska det för lärare som huvudregel avsättas tid som minst motsvarar undervisningstiden.

Ytterligare 10 respektive 20 procent ska avsättas för lärare som undervisar årskurs 7-9 respektive gymnasieskolan.

För förskollärare i förskolan och lärare i fritidshemmet ska det avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen.

Vid planering av tiden för undervisningsuppdraget ska hänsyn bland annat tas till

- barn- och elevgruppernas storlek,
- antalet elever som läraren regelbundet möter i undervisningen (eller antal förskollärare eller lärare förskolans barngrupper eller fritidshemmets elevgruppen),
- antal barn i behov av stöd eller antal elever i behov av särskilt stöd,
- andra omständigheter av betydelse för barn, elever förskollärare eller lärare.

Förslag om utvärdering och uppföljning (kap 9)

Omfattningen av förskollärares och lärares undervisningsuppdrag regleras och ska följas upp och utvärderas. De regellättnader som utredningen föreslår och som syftar till att frigöra tid för arbetet med undervisningen bör också följas upp.

Förslagen på reglering av förskollärares och lärares tid som presenteras innebär konsekvenser för huvudmännens organisering av arbetet inom förskola och skola.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser (kap 10)

Utredaren föreslår att förslagen ska träda i kraft den 1 juli 2027 och finner inte något behov av övergångsbestämmelser.

Remissinstansernas yttrande

Samtliga tre skolnämnder ställer sig i grunden positiva till utredningens ambition att skapa hållbara arbetsvillkor för lärare och förskollärare genom minskad administration och tydligare ramar för undervisningsuppdraget. Dock framförs kritik och farhågor kring förskolans, grundskolans och gymnasiets olika förutsättningar och särart, resursbehov samt rättssäkerhetsaspekter.

Kulturnämnden påverkas inte direkt då kulturskolan inte är reglerad i skollagen utan är främst en kommunal angelägenhet. Kulturskolans uppdrag skiljer sig från de tidigare nämnda skolformerna.

Nämndernas yttranden bifogas i sin helhet och sammanfattas nedan i korthet

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ställer sig i huvudsak positiv till remissens förslag och betonar vikten av att stärka lärarnas professionella mandat, förbättra arbetsmiljön och minska

den administrativa bördan. Nämnden framhåller att reformernas genomslag förutsätter tydliga nationella riktlinjer, ökad likvärdighet i tillämpningen och ett mer aktivt nationellt ansvarstagande. När det gäller undervisningsnära dokumentation och kommunikationen med vårdnadshavare tillstyrker nämnden förslagen om att reducera antalet utvecklingssamtal till minst ett per läsår, begränsa utvecklingsplanernas innehåll till kunskapsutveckling, ta bort kravet på fortlöpande informationsöverföring samt att termen ”extra anpassningar” se över. Samtidigt betonas vikten av att säkerställa att elever i behov fortsatt får nödvändiga insatser och att otydlighet i informationsskyldigheten undviks. Tydliga nationella riktlinjer och digitalt stöd bedöms nödvändiga för att motverka ökad arbetsbelastning och olika lokala tolkningar.

Nämnden välkomnar också att användningen av digitala system i skolväsendet utreds och lyfter behovet av samordning, interoperabilitet och standardisering för att främja effektivitet och en god arbetsmiljö. Det systematiska kvalitetsarbetet måste samtidigt utformas så att det blir hanterbart och undviker överdokumentation. I fråga om arbetet mot kränkande behandling delar nämnden bedömningen att regelverket i dag är överadministrerat och stödjer förslaget om att fokusera på allvarliga eller upprepade händelser. Dock efterfrågas tydliga definitioner av dessa begrepp för att undvika rättsosäkerhet och fortsatt administrativ belastning. Det är också angeläget att personalens ansvar tydliggörs i lagtext utan att detta leder till ökad dokumentationsbörda.

När det gäller regleringen av undervisningsuppdraget är nämnden i huvudsak positiv till att undervisningstid definieras och regleras, under förutsättning att tillräckliga resurser tillförs och att förslagen anpassas till skolans faktiska arbetsformer. Det krävs tydliga definitioner av arbetstidens innehåll, och det måste finnas utrymme för planering, kollegialt lärande och ämnesfördelning. Nämnden anser att ett tydligt nationellt stöd från ansvariga myndigheter är avgörande för att reformerna ska få avsedd effekt och för att säkra likvärdighet mellan skolor och huvudmän. Avslutningsvis stöder nämnden förslaget om att förtydliga rektors och huvudmans ansvar för att skapa goda förutsättningar för undervisningsuppdraget och efterfrågar vägledning kring rollfördelning, mandat och resursfördelning. Satsningar på kringfunktioner och en hållbar skolorganisation lyfts fram som centrala faktorer.

Grundskolenämnden ser samtidigt att den föreslagna tidsramen för implementering till år 2027 är snäv, särskilt med hänsyn till pågående reformer inom skolväsendet. För att möjliggöra en genomförbar och långsiktigt hållbar implementering krävs tydligt stödmaterial, tillräcklig resurstilldelning och systematisk uppföljning med särskilt fokus på arbetsmiljö och tillgång till behöriga lärare. Vidare bör finansiering ske i enlighet med proportionalitetsprincipen.

I Grundskolenämnden inkom särskilda yttranden från M och SD.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är positiv till att kravet på fortlöpande information till vårdnadshavare begränsas och att skolor ges större handlingsutrymme att själva avgöra när information ska ges. Det påpekas dock att lärare i kommunal verksamhet omfattas av förvaltningslagens krav på serviceskyldighet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uttrycker tveksamhet till att antalet utvecklingssamtal minskas till en gång per läsår och lyfter samtidigt behovet av ett helhetsperspektiv när det gäller förslaget att ta bort kravet på extra anpassningar, särskilt i ljuset av andra parallella utredningar. Vidare välkomnas att Skolverket får i uppdrag att ta fram riktlinjer för ändamålsenlig undervisningsnära dokumentation, medan en nationell utredning om digitala dokumentationssystem anses mindre ändamålsenlig då behoven varierar mellan huvudmän.

När det gäller arbetet mot kränkande behandling ser nämnden positivt på förslagen att kränkningar utanför skolverksamheten inte ska behöva utredas och att regelverket förenklas. Samtidigt uttrycks oro för att rättssäkerheten kan försämrats om endast allvarliga eller upprepade fall behöver anmälas och om anmälningsskyldigheten ersätts med enbart informationsskyldighet. Nämnden avstyrker förslaget att ersätta formuleringen ”motverka” med ”uppmärksamma och agera”, då detta riskerar att försvaga det förebyggande arbetet, och föreslår i stället att båda formuleringarna innefattas. Det efterlyses även tydlighet kring vad som avses med ”verksamheten” i en digital kontext. Nämnden gör bedömningen att de föreslagna förändringarna inte påverkar lärares arbetsbörda i någon större utsträckning, eftersom dokumentationen vid kränkningar i regel hanteras av annan personal.

Avseende reglering av undervisningsuppdraget uttrycker nämnden kritik mot att staten ska reglera lärares undervisningstid, då detta bedöms inskränka det kommunala självstyret och rektors möjlighet att leda och fördela arbetet efter verksamhetens behov. Nämnden framhåller att den svenska modellen med kollektivavtal bör respekteras och att frågor om arbetsvillkor bör hanteras genom avtalsvägen samt i samverkan mellan chef och medarbetare.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden betonar att ett eventuellt tak för undervisningstid bör övervägas snarare än ett tidsspänn. Risker identifieras bland annat i form av större undervisningsgrupper, ökat inslag av obehörig personal och otillräcklig undervisningstid i yrkesprogram.

Det poängteras att relationell kompetens är en central del av läraryrket som inte bör nedprioriteras, och nämnden bedömer att utredningens kostnadsberäkningar

underskattar de faktiska konsekvenserna, inte minst behovet av ytterligare personal. Samtidigt uttrycker nämnden ett visst stöd för ambitionen att minska lärares administrativa börda i syfte att stärka arbetsmiljön och lärarnas möjligheter att fokusera på undervisning.

I Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden inkom reservationer från V och L

Förskolenämnden

Förskolenämnden välkomnar utredningens syfte att stärka undervisningsuppdraget och öka läraryrkets attraktivitet, särskilt genom minskad administrativ börda och förstärkt planeringstid. Samtidigt uttrycks en tydlig oro för att utredningens förslag inte i tillräcklig utsträckning beaktar förskolans särart som skolform, vilket riskerar att minska förslagets relevans och genomslag i förskoleverksamheten. Förskolenämnden avstyrker förslaget att ta bort begreppet ”fortlöpande” i skollagens och läroplanens formuleringar om informationsutbyte med vårdnadshavare. Ett kontinuerligt, spontant och förtroendefullt informationsflöde bedöms vara avgörande för förskolans möjlighet att anpassa undervisningen efter barnets individuella behov. Däremot tillstyrker nämnden att Skolverket ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för ändamålsenlig dokumentation, förutsatt att dessa anpassas till förskolans specifika kontext och uppdrag. Ett visst stöd uttrycks även för en utredning av digitala verktyg, men med förbehållet att förskolans pedagogiska särdrag särskilt beaktas.

Vad gäller arbetet mot kränkande behandling delar nämnden intentionen att frigöra tid för främjande och förebyggande insatser, men betonar samtidigt riskerna med att endast allvarliga eller upprepade fall ska behöva anmälas. Detta bedöms särskilt problematiskt i förskolan, där barnens unga ålder och begränsade förmåga att uttrycka sig gör att subjektiva bedömningar kan leda till att kränkningar förbises. Nämnden framhåller vikten av fortsatt dokumentation och tydliga definitioner samt föreslår en samordning av regelverken för kränkande behandling och diskriminering. Det är angeläget att rektor får kännedom om samtliga händelser där barn kan ha utsatts för kränkande behandling, något som försvåras om ansvar läggs på enskilda medarbetare att avgöra anmälningsplikten. Förskolenämnden ställer sig däremot bakom att skyldigheten att anmäla, utreda och åtgärda fall där ett barn uppger att det blivit utsatt för kränkande behandling från personal ska kvarstå.

När det gäller regleringen av undervisningsuppdraget delar nämnden i grunden uppfattningen att minst fem timmar per vecka bör avsättas till planering och uppföljning för förskollärare med heltidstjänst, men betonar att det saknas tillräckliga konsekvensanalyser och att finansieringsaspekten är otillräckligt behandlad. Det finns en påtaglig risk att förskollärares tid med barnen minskar, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden eller i verksamheter med låg andel förskollärare. Förskolenämnden betonar vikten av att inte isolera förskollärarens uppdrag från övriga arbetslaget, då förskolans verksamhet vilar på en helhet där undervisning, omsorg och lärande är

integrerade. Ett särskilt ansvar för undervisningen vilar på förskolläraren, men den genomförs i praktiken tillsammans med arbetslaget och genom både planerade och spontana undervisningstillfällen som sker under hela barnets dag i förskolan.

Vidare tillstyrker nämnden förslaget om att Skolverket bör ta fram stödmaterial och att ansvarsfördelningen mellan huvudman och rektor tydliggörs, men framhåller samtidigt vikten av att avvakta resultatet av den pågående rektorsutredningen innan vidare åtgärder vidtas. Sammanfattningsvis bedömer nämnden att flera av förslagen kan medföra stora krav på både resurser och organisation, och att förutsättningarna för att de ska få avsedd effekt måste ses över med särskilt fokus på förskolans unika karaktär och behov.

Förskolenämnden tillstyrker behovet av uppföljning och utvärdering av föreslagna förändringar, men anser att det planerade ikraftträdandet är alltför tidigt givet pågående utredningar. Det poängteras att genomförandet av förslagen kommer att vara resurskrävande på flera nivåer och förutsätter tillräcklig finansiering och implementeringsstöd.

I Förskolenämnden inkom särskilda yttranden från M och SD.

Kulturnämnden

Utredningen berör främst de lärare som har anställningar i de lagreglerade skolformerna som Grundskolan, Gymnasieskolan och Förskolan. Kulturskolan är inte reglerad i skollagen utan är främst en kommunal angelägenhet. Kulturskolans uppdrag skiljer sig från de tidigare nämnda skolformerna.

Kulturskolan ser inte att de delar som lyfts i utredningen kring minskad dokumentation och lättnader i regelverket som styr arbetet med kränkande behandling är saker som är särskilt belastande arbetsuppgifter för en lärare/pedagog i kulturskolan idag.

Bedömning angående Malmö stads remissvar till Utbildningsdepartementet utgår från nämndernas yttranden om utredningens betänkande.

Stadskontorets bedömning

Av nämndernas synpunkter framkommer att det finns ett gemensamt stöd för minskad administration och stärkta förutsättningar för undervisning. Minst samsyn finns kring regleringen av undervisningstid där uppfattningarna skiljer sig beroende på skolform. Förändringar i arbetet med kränkningar bedöms riskfyllda, framförallt vad gäller rättssäkerhet och tydlighet. Alla nämnder efterfrågar tydliga riktlinjer, digitalt stöd och en samordnad nationell vägledning.

Stadskontoret gör bedömningen att Malmö stad bör tycka att man delar utredningens uppfattning om att det är viktigt att förskollärare och lärare har bra förutsättningar för

att kunna genomföra en kvalitativ undervisning och vara goda förebilder för barn och elever i förskola, skola och komvux.

Nedan redovisas en samlad bedömning av stadskontoret avseende förslagets konsekvenser inom tre centrala områden: undervisningstiden, arbetet med kränkande behandling samt dokumentationskrav.

Minskade dokumentationskrav

Stadskontoret gör bedömningen att Malmö stad bör tillstyrker de delar av utredningen som syftar till att minska omfattningen av återkommande och ibland överlappande dokumentation, exempelvis i fråga om utvecklingssamtal, skriftliga planer och kontinuerlig rapportering till vårdnadshavare. Samt att Malmö stad delar nämndernas uppfattning att nuvarande krav i flera fall bidrar till en hög arbetsbelastning och risk för dubbelarbete.

Det är emellertid avgörande att nya krav och riktlinjer utformas med tillräcklig precision för att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet i tillämpningen. Malmö stad bör framhålla behovet av samordnade nationella vägledning och tydligt stödmaterial från relevanta myndigheter, exempelvis Skolverket.

Arbetet med att motverka kränkande behandling

Stadskontoret framför att Malmö stad bör instämma i nämndernas synpunkter vad gäller behovet av att förenkla och förtydliga det systematiska arbetet mot kränkande behandling för att frigöra tid till förebyggande arbete och undervisning. Det är angeläget att lärare ges ett tydligt och hanterbart uppdrag, samtidigt som barns och elevers rätt till trygghet och rättssäker hantering fortsatt säkerställs.

Nämnderna framför synpunkter att det finns risker med att sänka tröskeln för vad som betraktas som "allvarlig" eller "upprepad" kränkning utan att parallellt erbjuda enhetlig vägledning och ett rättssäkert stöd för personal, stadskontoret framför att Malmö stad bör dela nämndernas synpunkter. Det finns även oklarheter i ansvarsfördelningen mellan skolans olika professioner som bör hanteras genom nationell normering och kompetensstärkande åtgärder.

Vidare framför stadskontoret att Malmö stad bör instämma i nämndernas synpunkter att betona vikten av att alla förändringar i regelverket som syftar till att minska onödig dokumentation och administrativa bördor inte får försvaga barn-/elevskyddet.

Undervisningstidens reglering och organisering

Mot bakgrund av nämndernas synpunkter bedömer stadskontoret även att Malmö stads uppfattning bör vara att det finns ett behov av att tydliggöra undervisningsuppdraget för lärare och förskollärare, i syfte att stärka professionalitet, arbetsmiljö och undervisningens kvalitet. Förslagen om att definiera undervisningstid i skollag och

förordning är komplexa och de förutsätter en välavvägd balans mellan nationell styrning och lokal autonomi.

Stadskontoret bedömer även att Malmö stad bör uttrycka oro för att en alltför rigid reglering av undervisningstid i form av fasta timintervall kan komma att motverka sitt syfte, särskilt om kompensatoriska resurser för bemanning och organisation uteblir. Mot bakgrund av nämndernas synpunkter bedömer stadskontoret även att Malmö stad bör framföra att det behövs en samordning med övriga reformer inom skolväsendet. En differentierad undervisningstidsmodell kräver även tydliga förutsättningar för implementering och uppföljning.

Utredaren konstaterar att förslagen innebär att den kommunala självstyrelsen inskränks men att denna inskränkning kan vara motiverad om den innebär att förutsättningarna för att bedriva undervisning av god kvalitet stärks.

Förslagen i utredningen angående en reglering av undervisningstiden genom förordning skulle medföra ett intrång i den svenska modellen, ett intrång i arbetsledningsrätten samt inskränka det kommunal självstyre. Stadskontoret menar på att en reglering av undervisningstiden som presenteras i utredningen medför ett ingrepp på det kommunal självstyre som inte anses proportionerlig samt en påverkan för den svenska modellen. Stadskontoret framför att Malmö stads principiella hållning ska vara att detta är en fråga som ska hanteras mellan arbetsmarknadens parter, därav bör Malmö stad avstyrka förslagen om regleringar av undervisningstid och planeringstid.

Stadskontoret framför att Malmö stad ska anse att vinsterna med en reglering inte överväger intrånget och därmed ska ingreppet inte anses vara proportionerligt. Stadskontoret föreslår att Malmö stad ska avstyrka förslaget avseende en reglering av undervisningstiden.

Stadskontoret vill också framföra att lärarnas arbetstid är föremål för pågående avtalsrörelse vilket visar på att parterna tar ansvar för villkorsfrågorna. Den svenska modellen bygger på förtroende och ömsesidig respekt för partsrelationerna samt kollektivavtalens bestämmelser.

Resurser och ikraftträdandet

Flera av nämnderna framför att genomförandet av reformerna kommer vara resurskrävande och att ikraftträdandedatumet (1 juli 2027) är för snävt. Reformerna måste samordnas med andra pågående förändringar inom skolväsendet.

Stadskontoret föreslår att Malmö stad ska betona att staten måste ta ett tydligt ansvar för finansiering enligt principen om full kostnadstäckning. Utan detta riskerar reformerna att leda till kvalitetsförsämringar, särskilt i resurssvaga skolor och förskolor.

Sammanfattande slutsats

Stadskontoret och nämnderna ser sammantaget positivt på utredningens övergripande syfte att främja god undervisning och stärka läraryrkets attraktionskraft. Det är dock centralt att de föreslagna åtgärderna kombineras med rätt förutsättningar i form av resurser, ledningsstöd, digital infrastruktur och nationell samordning. En rättssäker, tydlig och professionellt förankrad implementering krävs för att intentionerna i utredningen ska realiseras i praktiken och leda till förbättringar i skolans verksamhet.

Förslaget är att kommunstyrelsen lämnar bilagt förslag till yttrande från Malmö stad till Utbildningsdepartementet

Ansvariga

Pamela Lindqvist Nämndsekreterare
Johanna Juhlin HR-direktör
Andreas Norbrant Stadsdirektör